

آموزش پیش دبستانی

ساختار آموزشی

حضور در دوره‌های آموزش پیش دبستانی در کشور فرانسه اختیاری و رایگان بوده و به منظور آموزش کودکان رده های سنی ۵-۲ سال در نظر گرفته شده است. شایان ذکر است آندسته از کودکانی که تا روز اول سال تحصیلی مدارس به سن ۲ سالگی رسیده باشند، مورد پذیرش واقع می گردند اقداماتی نیز در خصوص اولویت احداث مدارس مذکور در نواحی محروم اجتماعی کشور صورت گرفته است.

کودکان رده سنی ۲سال (حدود ۴۰٪) منحصرأ در چارچوب مدارس و ظرفیت کلاسهای آموزشی موجود و کلیه کودکان رده سنی ۳سال مورد پذیرش قرار می گیرند و این در حالیست که در سال ۱۹۶۰ میلادی تنها ۳۶٪ از کودکان فرانسوی مورد پذیرش مراکز آموزش پیش دبستانی قرار گرفتند. هدف غائی وزارت آموزش و پرورش، پژوهش و فن آوری فرانسه از ارائه دوره‌های آموزش پیش دبستانی، ارتقاء توانمندیهای کودکان، در جهت شکل دهی به شخصیت اجتماعی آنان میباشد. از سال ۱۹۹۵ میلادی، طرح آموزش واقعی پیش دبستانی با اهداف دقیق و کارآموزان متبحر به اجرا گذارده شد. در تمام مدت ۲۶ ساعت آموزش در هفته، آموزش زبان از امتیاز ویژه ای برخوردار بوده و تسلط شفاهی و

آشنایی با نوشتار، تقویت قدرت احساس، تخیل و قدرت خلاقیت دانش آموزان از طریق پرداختن به آموزش هنری توسعه می‌یابد. گفتنی است که بالغ بر ۲۰ هزار مرکز آموزش پیش دبستانی به ثبت نام از بیش از ۲ میلیون کودک فرانسوی مبادرت می‌نمایند. در صورت عدم وجود کلاس‌های پیش دبستانی، کودکان رده سنی ۵ سال به کلاس‌های آمادگی و مدارس ابتدایی پیوسته و به چرخه آموزش ابتدایی و مقدماتی وارد می‌گردند. از آنجاییکه کشور فرانسه از تجربه فراوانی در ارائه آموزش پیش دبستانی به کودکان برخوردار می‌باشد، از این روی بیش از ۹۹٪ کودکان رده سنی ۳ سال در این مدارس حضور می‌یابند. رقم مذکور در خصوص کودکان رده سنی ۲ سال بر ۳۵٪ بالغ می‌گردد. تحصیل در مدارس عمومی پیش دبستانی رایگان می‌باشد و این در حالیست که مراکز خصوصی به اخذ شهریه تحصیلی مبادرت می‌نمایند. مدارس عمومی پیش دبستانی نیز توسط شهرداری‌ها احداث و اداره می‌گردند. طبق قانون اصلاحیه آموزشی مصوب ۱۵ جولای ۱۹۸۹ و قانون مصوب ۱۹۷۵ کلیه کودکان فرانسوی رده سنی ۳ سال از امکان حضور در مهدهای کودک برخوردار می‌باشند. علاوه بر این قانون مصوب ۶ سپتامبر ۱۹۹۵ نیز که در خصوص نمایش ساختار و نحوه عملکرد مهدهای کودک تصویب گردیده بر تقویت خصیصه‌های بالقوه کودکان، به فعل در آوردن آن در جهت شکل‌گیری شخصیت آنان و فراهم آوردن بهترین امکانات در جهت موفقیت کودکان در مدارس و یادگیری بیشتر تأکید دارد.

گفتنی است درمهدهای کودک کشور فرانسه از تخصصهای سرباز معلمان جهت آموزش کودکان استفاده می گردد چرا که خدمت سربازی در حال حاضر در کشور فرانسه به حالت تعلیق در آمده و با اجرای طرح جامع جذب سرباز معلم JAPD جایگزین گردیده است. از سوی دیگر، جهت جبران به حد نصاب نرسیدن تعداد ثبت نام کنندگان مهدهای کودک، که معمولاً در مناطق کم جمعیت و کوهستانی کشور رخ می دهد، کودکانی که در مناطق کم جمعیت گردیده است که به ارائه خدمات آموزشی به کودکان نواحی مختلف مبادرت می نمایند. در مناطق کم جمعیت نیز کلاسهای موقتی پاره وقت تشکیل می گردد. به طور کلی دانش آموزان به سه رده سنی کودکان، رده سنی نوجوانان و رده سنی جوانان تقسیم می گردد. گفتنی است، تقسیم بندی فوق در جهت مد نظر قرار دادن بلوغ فکری و استعداد یادگیری ردههای سنی از انعطاف پذیری برخوردار می باشد. تیم تدریس، با مشورت والدین به تعیین جایگاه کودکان در ردههای سنی آموزشی مطابق با استعدادها و نیازهای آنان مبادرت می نمایند. سه رده سنی مذکور با اولین چرخه آموزشی تطابق داشته در حالی که رده سنی جوانان و مقطع آموزش مقدماتی متوسطه با چرخه آموزشی پایه و مقدماتی تطابق دارد. چرخه های آموزشی چندین ساله نیز با هدف برآورده نمودن نیازهای کودکان طراحی گردیده است. متوسط آموزش هفتگی ۲۶ ساعته به کودکان مقطع پیش دبستانی ارائه می گردد.

سیاستهای آموزشی

مهم ترین سیاست آموزشی مقطع پیش دبستانی فرانسه بر این اصل استوار است که مراکز پیش دبستانی به عنوان ابزاری جهت برخورداری از برابری فرصت محسوب می گردند، چرا که کودکان از طریق به کارگیری زبان و توسعه این وسیله ارتباطی، به آماده سازی خود در جهت پرداختن به تمرینات ذهنی که لازمه موفقیت در مقاطع آموزش ابتدایی و کالج است، مبادرت می نمایند.

اهداف آموزشی

از جمله مهمترین اهداف آموزشی مقطع آموزش پیش دبستانی میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- بیداری حواس و رشد عاطفی کودکان به ویژه کودکان متعلق به خانواده های کارگران و مهاجرین
- ۲- پیشگیری از افت تحصیلی کودکان طی سنوات آموزش پایه
- ۳- توسعه کلیه امکانات بالقوه کودک در جهت شکل پذیری شخصیت و فراهم سازی فرصت کسب موفقیت در تحصیل، اشتغال و زندگی وی

- ۴- رشد هوشی، حسی- حرکتی و ذهنی کودکان
- ۵- رشد ارتباطات غیر کلامی (بیدارسازی حس زیبایی شناسی و درک هنری) و کلامی
(کیفیت کلام و تمرین زبان)
- ۶- آگاهی نسبت به زمان و مکان
- ۷- مشارکت در تشخیص نارسایی های حسی- حرکتی و ذهنی و فراهم سازی امکان درمان
به موقع این قبیل نارسایی ها
- ۸- آموزش مهارت و تمرینات لازم در جهت مشارکت مثبت کودکان در زندگی
اجتماعی

برنامه های آموزشی و ارزشیابی تحصیلی

اجرای فعالیت های مقدماتی آموزشی در مقطع آموزش پیش دبستانی، به رشد اولیه کودکان و آمادگی آنان جهت حضور در مدارس ابتدایی منجر می گردد. گفتنی است که فعالیت های مذکور بر فعالیت های فیزیکی، علمی و فنی و فعالیتهای آموزشی ارتقاء دهنده سطح ارتباطات و مهارتهای شفاهی و نوشتاری کودکان مشتمل می گردد. در مهدهای کودک، اجرای بازی های مختلف از نقش مهمی برخوردار می باشند، اما این امر بدین معنی نیست که

در مراکز مذکور تدریس وجود ندارد. هیات نظارت ملی آموزش که مسئولیت رسیدگی و نظارت بر آموزش نواحی کشور را بر عهده دارد، بر فعالیت های اداری و آموزشی موسسات نیز نظارت می نماید. شورای مدارس نیز به بازدید حداقل یک بار در طول ترم از مدارس کشور مبادرت می نمایند. شورای مذکور همچنین به ارائه نظراتی در خصوص قوانین داخلی مدارس و تعیین برنامه های آموزشی هفتگی مدارس کشور مبادرت می نماید. چرخه آموزشی کشور سبب می گردد که تیم تدریس به تطبیق فعالیت های تدریس با روند آموزش و پیشرفت کودکان مبادرت نمایند. تیم تدریس همچنین مسئولیت ارزشیابی میزان پیشرفت تحصیلی کودکان را بر عهده دارد. علاوه بر این تیم مذکور همچنین تعیین مینماید که کودکان ملزم به ثبت نام در مدارس ابتدائی بوده و یا می بایستی در سیستم آموزشی پیش دبستانی باقی بمانند. از آنجایی که مدارس پیش دبستانی از نقش پیچیده ای در سیستم آموزشی کشور فرانسه برخوردار می باشند، از این روی مدرسین مراکز مذکور، مشابه مدرسین مدارس ابتدائی، دوره های آموزشی ویژه ای را گذرانده و پس از گذراندن دوره ۳ ساله آموزشی (پس از اتمام تحصیلات آموزش متوسطه که به دریافت دیپلم متوسطه منتهی می گردد) به گذراندن دوره آموزشی ۲-۱ ساله تربیت مدرس در موسسات دانشگاهی تربیت معلم مبادرت می نمایند. پس از اتمام سال دوم آموزش دانشگاهی در مراکز تربیت مدرس، از دانشجویان موفق به عنوان معلمین مدارس دعوت به همکاری می گردد. معلمین مراکز آموزشی پیش دبستانی، به

عنوان مدرسین رسمی نظام آموزش عمومی و یا به عنوان مدرسین قرار دادی مدارس خصوصی، از حقوق، وظایف و مسئولیتهای مشابه معلمان مدارس ابتدایی برخوردار می باشند.

آمار و ارقام تعداد مراکز و مدرسین مراکز آموزش پیش دبستانی (طی سال ۱۹۹۲/۱۹۹۳)

تعداد دانش آموزان	عمومی	خصوصی
تعداد مهدهای کودک	1895547	36793
تعداد مدارس آمادگی	336950	280348
تعداد مربیان	279078	-
نسبت تعداد مربیان به دانش آموزان	27.5	27.3

نقاط ضعف و قوت آموزشی

با وجودیکه یک سوم کودکان فرانسوی به آغاز دوران آموزش از رده سنی ۲ سال مبادرت نموده، تمامی کودکان رده سنی ۳ سال رهسپار مراکز آموزش پیش دبستانی شده و مراکز آموزش پیش دبستانی عمومی که در آن بر آموزش مهارت های سواد و زبان تاکید می گردد، رایگان و برای همگان قابل استفاده می باشند، اما با این حال، افزایش نرخ مولید در کشور فرانسه به وارد آمدن فشار بر پیکره نظام آموزشی کشور منجر گردیده است.

به نحوی که افزایش غیرمنتظره نرخ زاد و ولد کودکان از سال ۲۰۰۰ به بعد، به انتظار بیش از ۱۷ هزار کودک در فهرست ثبت نامی منجر گردیده است. بنابر اعلام وزارت آموزش، طی سال ۲۰۰۲، مراکز آموزش پیش دبستانی با کاهش فضای آموزشی برای ۵۴ هزار کودک مواجه بوده اند که این امر خود به ایجاد مباحثاتی درخصوص تغییر امتیازات آموزشی از سنین پیش دبستانی به پایه منجر گردیده است. این درحالی است که کشور آلمان، همسایه فرانسه درگیر بحث داغی درخصوص اصلاح نظام آموزشی است. در مطالعه بین المللی جدیدی که بر روی ۳۲ کشور جهان صورت گرفت، دانش آموزان رده سنی ۱۵ سال آلمانی از نظر سواد، ریاضیات و مهارت های علوم در رده بیست و پنجم قرار گرفتند که این امر خود سبب گردید تا تلنگری به نظام آموزشی آلمان وارد آید که همواره به تربیت نیروهای انسانی ماهر مباحثات نموده است. کارشناسان معتقدند، علت اصلی نتیجه ضعیف آلمان در این مطالعه، این است که در این کشور، آموزش رسمی از رده های سنی ۷-۶ سال آغاز می گردد. از این روی مراکز آموزش پیش دبستانی این کشور، چیزی جز زمین بازی به شمار نمی آیند. کشور فرانسه که در این مطالعه به طور متوسط در مکان دوازدهم قرار گرفت، از این نظر متفاوت است. مراکز آموزش پیش دبستانی این کشور با زمین بازی تفاوت دارند، چرا که در این قبیل مراکز، سواد و مهارت های اجتماعی از طریق فعالیت های گوناگون ارائه شده و کلاسهای هفتگی ۲۶ ساعته برگزار می گردد. علاوه بر این، با وجودی که آموزش از رده سنی ۶ سال اجباری می گردد،

بیش از ۹۹ درصد کودکان فرانسوی از رده سنی ۳ سال رهنسپار مدرسه می گردند. افزون بر این، بالغ بر ۳۵/۵ درصد از کودکان به حضور در مراکز آموزشی، ۱ سال زودتر از موعد مقرر،

مبادرت می نمایند.

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com